

Понуріна Л.О.

студент;

Аргюх О.В.

доктор економічних наук, доцент,

Одеський національний економічний університет

СУЧАСНІ ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ

На сьогоднішній день ведення бухгалтерського обліку без комп'ютера і комп'ютерних програм фактично неможливо. Управління бухгалтерським обліком за допомогою комп'ютера в сучасному світі не є важким завданням як для бухгалтера, так для користувача бухгалтерських програм. Одними із актуальних проблем у науці бухгалтерського обліку є невідповідність існуючих теорій, методики та організації бухгалтерського обліку вимогам сучасної інноваційної економіки інформаційного суспільства.

Питанням впливу інновацій на діяльність підприємств, у тому числі і на облік як цільову підсистему інновацій, приділяли увагу у своїх працях як іноземні, так і вітчизняні вчені, а саме: М.М. Бенько, М.Т. Білуха, О.С. Височан, В.П. Завгородній, С.В. Івахненков, Ю.А. Кузьмінський, А.Н. Кузьмінський, Є.В. Мних, М.С. Пушкар, Б. Твісс, В.Д. Шквір, Й. Шумпетер та інші. Проте, потребує подальших досліджень залежність змісту та видів інновацій в обліку від його аспектів, розвиток бухгалтерського обліку у відповідності зі специфікою сучасного етапу розвитку економіки, розробка концепції управління інноваційною діяльністю в обліку як цільовій підсистемі інновацій.

Мета статті полягає в дослідженні трансформації інформаційної системи бухгалтерського обліку в інноваційній економіці суспільства.

За останні десятиліття комп'ютерна техніка та програмування неймовірно змінили працю бухгалтера. Різні досягнення в галузі інформатики, кібернетики та інформаційних технологій дозволяють в значній мірі полегшити роботу по облікових операцій, обробці

масивів статистичних даних, змінити підходи до процесів зберігання, передачі бухгалтерської інформації.

Слід зазначити, що інновації в обліку направлені на оптимізацію розповсюдження інформації, тобто пріоритетним напрямком є сутність і задачі соціально-технічного прогресу у системі суспільства. Однією з основних складових системи сучасного суспільства є економічні інформаційні системи. Ці системи відносяться до складних, тому що мають цілісну ієрархічну структуру з багатогранними зв'язками та складними функціями управління

При створенні автоматизації обліку, зникає необхідність звіряти дані, підвищується оперативність, так як контроль за складанням різних розрахунків, запасів і зобов'язань за будь-який період часу може бути спроможним за допомогою складання довідкових реєстрів і системи оперативного спостереження.

Утворений бухгалтер повинен володіти бухгалтерськими і аналітичними навичками. Бухгалтерські навички – це вміння працювати в усіх бухгалтерських та довідково-правових системах. До них можна віднести:

1. 1С Бухгалтерія – одна з найпоширеніших програм по автоматизації бухгалтерського і податкового обліку, застосовується в організаціях будь-якого масштабу [7].

2. Oracle e-business suite – програма по автоматизації основних напрямків організацій таких як: фінанси, виробництво, логістика, маркетинг збут і продажу і т.д. [6].

3. АКОРД – програма по автоматизації різних підрозділів організації. Розділена на: управління постачанням, управління продажами і склад.

4. АУБІ – по-іншому, «Автоматизація Бухгалтерського Обліку» на малих середніх і великих підприємствах. Застосовується як в комерційних, так і в виробничих підприємствах. Дозволяє налаштувати програму «АУБІ» на потреби конкретного підприємства.

5. БЕСТ – система взаємопов'язаних програм: ведення головної книги, облік касових операцій, облік основних засобів, заробітної плати (табл. 1).

Таблиця 1

Загальна характеристика програм

Назва програми	З якою метою була створена	Переваги
1С Бухгалтерія	Призначена для автоматизації бухгалтерської і податкової звітності. Сама програма була створена для спрощення ведення звітності різних сфер бізнесу	<ol style="list-style-type: none"> 1) автоматизація по обробки первинних документів; 2) правильне нарахування заробітної плати та інших розрахунків; 3) вірний розрахунок податкових виплат при безпомилковому введенні даних в 1С.
Oracle ebusiness suite	Включає в себе більше 90 моделей, які дозволяють вирішити такі завдання: планування виробництва, постачання, управління запасами, взаємодія з постачальниками, відносини з покупцями, управління персоналом, розрахунки заробітної плати.	Головна перевага – можливість масштабування. Дана система дозволяє обробляти великі потоки інформації за рахунок застосування унікальних можливостей паралельної роботи бази даних.
АККОРД	Комплекс програм, в якій працюють різні служби підприємства: відділ кадрів, служба закупівель, відділ продажів тощо	<ol style="list-style-type: none"> 1) багатоофісні; 2) поступальна обробка документів; 3) персональне робоче місце; 4) надійність і безпека.
АУБІ	Цікавим є як для комерційних організацій, так і для виробничих.	<ol style="list-style-type: none"> 1) не потрібно платити за програмне забезпечення, тільки разовий платіж 2) не потрібно завантажувати; 3) доступ до бухгалтерії можливий з будь-якого комп'ютера (при наявності Інтернету)
БЕСТ	Призначений для автоматизації бухгалтерського, податкового та управлінського обліку на малих і середніх підприємствах, спеціалізованих на оптовій торгівлі та надання послуг.	<ol style="list-style-type: none"> 1) ведення декількох юридичних осіб; 2) розбиття проводок господарських операцій; 3) наявність типових господарських операцій; 4) фільтрація журналу проводок; 5) наявність типових документів.

Джерело: сформовано автором

В даний час самими популярними програмами в Україні є – 1С: Бухгалтерія і Oracle e-business suite. Однак, думки користувачів даних програм носять як позитивний, так і негативний характер.

Відкриття в області інформаційних технологій істотно розширюють можливості побудови системи бухгалтерського обліку, що інтегрує дані про внутрішні бізнес-процеси організації і про зовнішню ринковому середовищі, дозволяють спроектувати і реалізувати на практиці все більш складні моделі обробки, передачі і аналізу бухгалтерської інформації.

Деякі дослідники помилково вважають, що бухгалтерія – сама консервативна і несприйнятлива до змін область. Можливо, так і було раніше. Але насправді ж останнім часом практично щороку в повсякденне життя бухгалтера проникали різні інновації.

Таким чином розглянемо кілька найважливіших інновацій в області бухгалтерського обліку. Перша інновація – електронний документообіг. Облікові системи бухгалтера знайомі досить давно, вони вирішують безліч дуже важливих завдань, крім однієї – ефективні комунікації. Бухгалтера прекрасно знають, скільки часу і сил витрачається просто на збір підписів відповідальних посадових осіб. Процеси документообігу, як раніше, вимагають особливого підходу, реалізувати який можна тільки за допомогою електронних документів. Використання системи електронного документообігу дозволило скоротити тимчасові витрати на пошук, узгодження, підписання документів. Керівник не забуває розглянути або підписати жодну «папірець», та й можливість втрати документа виключена.

Головне, нарешті, системами електронного документообігу можуть користуватися бухгалтери. З появою закону України від 05.10.2017 № 45 «Про електронні документи та електронний документообіг» бухгалтерія отримала повне право на переклад своїх документів в електронний вигляд [2].

Друга інновація – електронний підпис. Багато хто до цих пір вважають, що документ з синьою печаткою – це «фактичний папірець». Насправді, сила синьою друку стрімко слабшає, і виною тому поява кваліфікованої електронної підписи, яка вирішує буквально всі проблеми, пов'язані з забезпеченням юридичної

значимості електронного документа. Цей підпис надійна, її неможливо підробити, змінити або нарушити. Деякі представники великого бізнесу і органи державної влади починають довіряти такого підпису більше, ніж власноручної і завіреної печаткою. Бухгалтер тепер може використовувати нову підпис практично для всіх видів своєї діяльності: документообіг з контрагентами, звітність в електронному вигляді, відправка документів в контролюючі органи і так далі.

Регламентує використання електронного підпису закон України від 14.01.2020 № 440 «Про електронні довірчі послуги». Відповідно до цього закону він регулює відносини, що виникають між юридичними, фізичними особами, суб'єктами владних повноважень у процесі надання, отримання електронних довірчих послуг, процедури надання цих послуг, нагляду (контролю) за дотриманням вимог законодавства у сфері електронних довірчих послуг, а також основні організаційно-правові засади електронної ідентифікації [3].

Четверта інновація – електронний архів. Питання збереження документів був актуальним завжди: неважливо паперовий вигляд вони мають або ж електронний. Забезпечити кращу фізичну схоронність документів, спростити доступ до них і оперативно їх обробляти покликані електронний архіви.

Можливість зберігати документи в електронному вигляді з'явилася разом з кваліфікованою електронним підписом, яка не тільки приходить на зміну синьої печатки, а й стає гарантом незмінності документа з часом. А щоб зберігати такий документ, вам більше не потрібні окремі приміщення для паперових архівів. На зміну незліченною папок на заповнених полицях вже прийшли сервери. Електронні документи можуть зберігатися в СЕД (на сервері організації) або в «хмарі» (на сервері спец оператора). Але варто зазначити, електронний архів – не просто сервер, це ціла технологія, що забезпечує цілісність і можливість використання документа.

Нові сервіси для бухгалтера-сервер обміну документами. І, нарешті, головна інновація останніх років – поява сервісів обміну документами. Сучасний бухгалтер може обмінюватися електронними документами зі своїми контрагентами, не виходячи зі своєї СЕД або облікової системи. Завдяки можливостям роботи з сервісом обміну

відправити юридично значущий документ контрагенту можна за лічені секунди.

Таким чином, вже зараз можна говорити, що надання звітності до позабюджетних фондів через Інтернет-технології сьогодення, ними вже сьогодні користуються сотні тисяч людей, але в майбутньому популярність цього каналу передачі даних буде тільки збільшуватися. Звичайно, можна сказати, що існує певна небезпека того, що інформація, передана через Інтернет, може потрапити в руки зловмисників і може принести значної шкоди, але сучасні заходи шифрування і кодування інформації, технології захисту від зломів сервера дозволяють мінімізувати таку ймовірність.

Наприкінці можна відзначити, що переваги і необхідність інформаційних технологій для сучасного фахівця в нашому суспільстві очевидні.

Список використаних джерел:

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>.
2. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>.
3. Про електронні довірчі послуги: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>.
4. Бенько М.М. Зміст інновацій в обліку, аналізі і контролі як адаптивної реакції на зміни економічних процесів. Київ, 2013. 14 с.
5. Петрухина Е.Н., Зубренкова О.А. «Облачные технологии 1С» – направление работы для учебного процесса института. Москва, 2015. 56 с.
6. Oracle ebusiness suite. URL: <https://www.oracle.com/ru/applications/ebusiness>.
7. 1С. 2021. URL: <http://1c.ru>.